

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (BZK)
F.G. Licher
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
21 juni 2021
Kenmerk
TLE/U202100527
Telefoon
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Bouw- en sloopveiligheid

Geachte heer Licher,

De afgelopen jaren hebben ministerie en gemeenten gezamenlijk veel werk gemaakt van het veiligheidsbewustzijn in de Nederlandse bouw. Met de komst van de Landelijke richtlijn Bouw- en Sloopveiligheid en de verankering daarvan in het Bouwbesluit 2012 is die veiligheid nu geborgd. Met de voorbereiding op de Omgevingswet (Ow) is discussie ontstaan aan welke kant van 'de knip' het onderdeel bouw- en sloopveiligheid in de nieuwe regelgeving moet landen. Bij de VNG bestond tot nu toe de overtuiging dat deze toets deel uitmaakte van de vergunning voor de omgevingsplanactiviteit.

Met het oog op praktische uitvoerbaarheid lijkt het ons vanzelfsprekend om dit onderdeel onder brengen in het omgevingsplan en daarmee te koppelen aan de vergunning omgevingsplanactiviteit. Het is een aspect dat ziet op de veiligheid van de omgeving. Met bouw- en sloopveiligheid moet in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden worden, voordat een bouwplan verder is uitgewerkt en daarbij moeilijk omkeerbare keuzes zijn gemaakt. Bovendien is er een groot maatschappelijk belang bij dat bouw- en sloopveiligheid worden geborgd en gemeenten daar voldoende toezicht op kunnen houden.

Onlangs is ons echter gebleken dat mogelijk de keuze wordt gemaakt om bouw- en sloopveiligheid te koppelen aan de andere kant van 'de knip', dus aan de bouwactiviteit. Een en ander via een aparte melding die separaat van de bouwmelding (gevolgklasse 1) of vergunning bouwactiviteit (gevolgklassen 2 en 3) moet worden ingediend. Op grond van onderstaande overwegingen achten wij dit een zeer ongewenste ontwikkeling.

Financiering

In het huidige stelsel zijn bouw- en sloopveiligheid en de borging daarvan onderdeel van de omgevingsvergunning. Toezicht hierop valt daarmee binnen de door leges gedekte werkzaamheden van gemeenten. Met het verplaatsen van dit onderdeel naar een melding, kunnen voor het toezien op bouw- en sloopveiligheid geen leges meer worden geheven terwijl gemeenten in dit kader niet minder werk zullen krijgen. Daarbij speelt een rol dat bij meldingen de gemeente een beoordeling dient te maken, die bijvoorbeeld zou kunnen resulteren in het stellen van een maatwerkvoorschrift. Op dit moment ontbreekt het zicht op bijpassende uitbreiding van de beschikbare algemene middelen. Deze nieuwste ontwikkeling wordt niet meegenomen in het lopende artikel 2 onderzoek. Wij achten het echter het meest passend om bouw- en sloopveiligheid te koppelen aan de door leges gedekte vergunning omgevingsplanactiviteit. Dit biedt bovendien de mogelijkheid om de hoogte van leges voor dit aspect af te stemmen op het soort bouwplan en de verwachte impact daarvan.

Hoeveelheid dossiers en (administratieve) lasten gemeenten

Hoewel voor een fors deel van de blijvende gemeentelijke taken de financiering wegvalt zien wij een toename van de hoeveelheid dossiers die gemeenten moeten behandelen. Voor bijvoorbeeld gevolklasse 1 onder de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) zal in plaats van nu één vergunningaanvraag straks een vergunningaanvraag voor de omgevingsplanactiviteit moeten worden ingediend, plus een bouwmelding met risicobeoordeling, plus een melding bouw- en sloopveiligheid. En daarna volgen nog een melding start bouw en tot slot een gereedmelding met dossier bevoegd gezag.

Zelfs als de gemeentelijke inzet hooguit een administratieve verwerking zou betekenen, neemt het aantal door gemeenten te besteden uren daarmee toe. Dit past geheel niet in de oorspronkelijke doelstelling en slogan 'Eenvoudig beter'.

Tijdpad planuitwerking

Het dient zowel het algemeen belang als het belang van initiatiefnemers om in een zo vroeg mogelijk stadium met elkaar het gesprek aan te gaan over bouw- en sloopveiligheid. Het eerste contact tussen initiatiefnemer en gemeente zal in de meeste gevallen gelegd worden bij of voor de indiening van de aanvraag omgevingsplanactiviteit. Vraagstukken rond bouw- en sloopveiligheid kunnen veel invloed hebben op de verdere technische uitwerking van een bouwplan. Het is daarom noodzakelijk om met een koppeling aan de omgevingsplanactiviteit te borgen dat uit bouw- en sloopveiligheid volgende uitgangspunten tijdig worden gekend voor de verdere technische uitwerking. In het omgevingsplan kunnen locatiespecifieke aandachtspunten worden vastgelegd en kan bijvoorbeeld onderscheid worden vastgelegd tussen binnenstedelijk bouwen en bouwen in een buitengebied.

De veroorzaker betaalt

Mocht veiligheid in het geding komen, dan zal het bevoegd gezag budget uit algemene middelen moeten halen om te kunnen acteren. Daarmee wordt het rechtsbeginsel verlaten dat de veroorzaker betaalt. Met een claim uit de algemene middelen is het indirect de burger die financieel moet opdraaien voor de risico's die een initiatiefnemer veroorzaakt om daar zelf financieel gewin uit te halen. Wij achten dit geen wenselijk uitgangspunt.

Rechtsbescherming omwonenden

Gezien de mogelijke impact van de uitvoering van de technische bouwactiviteit op de omgeving is het niet aanvaardbaar dat er een rechtsbescherming voor omwonenden, voorafgaand aan de bouw,

wordt onttrokken aan de vergunningsprocedure omgevingsplanactiviteit. Men zou verwachten dat de omgevingsfactoren van de lokale omstandigheden meespelen bij de beschikking omgevingsplanactiviteit. Het beperken van de risico's wordt dan als voorwaarde aan de beschikking verbonden.

Ingeval de Wkb aan de orde is, kunnen belanghebbenden voorafgaand aan de bouw geen oordeel van het bevoegd gezag vragen op het niveau van bezwaar en beroep wanneer een strijdigheid ontstaat met de belangen van de omgeving tijdens de uitvoering. Het rest alleen de mogelijkheid een handhavingsverzoek te doen. Omdat de impact van het aanbrengen van randvoorwaarden voor een veilige bouw voor mens en milieu een mogelijk flinke (financiële) inspanning vergt is het beter dit neer te leggen bij de initiatiefnemer als aan de beschikking te verbinden voorwaarde. Daarnaast past het inzichtelijk maken van de lokale omstandigheden, net als participatie, aan de voorkant van het traject en als overweging voor het nemen van een besluit. Onder de Wkb is de enige beschikking om dit aspect aan te kunnen koppelen de vergunning omgevingsplanactiviteit.

Kortom, wij zijn zeer bezorgd over de kant die de uitwerking van de regelgeving met betrekking tot het onderdeel bouwveiligheid dreigt op te gaan. Hierbij daarom onze dringende oproep om, mede namens de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland, het aspect bouw- en sloopveiligheid alsnog onder te brengen bij het omgevingsplan en de vergunning omgevingsplanactiviteit.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A.J. Vermuë
Directeur Beleid